

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMÓW POLITYKI ZDROWOTNEJ
W 2024 ROKU**

Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON
Starostwa Powiatowego w Tczewie

Tczew, luty 2025 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Realizacja programu pn. Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego na lata 2023 – 2027	3
3. Wdrożenie do realizacji Powiatowego programu profilaktyki nadwagi i otyłości uczniów klas III szkół podstawowych powiatu tczewskiego na lata 2024 – 2029	8
4. Aplikowanie o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach konkursu FEPM.05.05-IZ.00-001/24.....	13
5. Działalność Lokalnego Zespołu Koordynującego Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030	14
6. Realizacja innych działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia	14
6.1. Dofinansowanie realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia.	14
6.2. Współorganizacja VII Powiatowego Festiwalu Zdrowia	17
7. Podsumowanie	18

1. Wprowadzenie

W roku sprawozdawczym działania z zakresu promocji i ochrony zdrowia, w tym realizacji programów polityki zdrowotnej, koncentrowały się głównie na:

- 1) realizacji programu polityki zdrowotnej pn. Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego na lata 2023 – 2027;
- 2) wdrożeniu do realizacji nowego programu polityki zdrowotnej pn. Powiatowy program profilaktyki nadwagi i otyłości uczniów klas III szkół podstawowych powiatu tczewskiego na lata 2024 – 2029;
- 3) aplikowaniu o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach konkursu FEPM.05.05-IZ.00-001/24 – przygotowanie projektu konkursowego na realizację zadania pn. „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy – Starostwo Powiatowe w Tczewie oraz jednostki podległe”;
- 4) działalności Lokalnego Zespołu Koordynującego Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 5) realizacji innych działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia, w tym:
 - dofinansowanie realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia,
 - współorganizacja VII Powiatowego Festiwalu Zdrowia pod hasłem „Zdrowie w głowie mamy, więc o siebie i planetę dbamy”.

Koszt realizacji powyższych działań stanowił kwotę 364.798,18 zł, w tym sfinansowaną ze środków Powiatu: 293.676,18 zł, z dotacji celowych z Gmin: 71.122,00 zł (Gmina Miejska Tczew – 20.000,00 zł, Gminy: Pelplin, Gniew i Tczew – po 15.000,00 zł każda, Gmina Subkowy – 3.122,00 zł oraz Gmina Morzeszczyn – 3.000,00 zł).

2. Realizacja programu pn. Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego na lata 2023 – 2027

Charakterystyka programu

Program jest dedykowany mieszkańcom powiatu tczewskiego szczególnie zagrożonym zachorowaniem na raka płuca, tj. nałogowym palaczom tytoniu w wieku 55-74 lat z konsumpcją tytoniu większą lub równą 30 paczkolet i okresem absencji tytoniowej nie dłuższym niż 15 lat.

Celem programu jest poprawa wykrywalności raka płuca na wczesnym etapie jego rozwoju, a także poprawa świadomości w zakresie szkodliwości palenia oraz metod zapobiegania i leczenia uzależnienia od tytoniu.

Program realizuje Medical Medycyna Sp. z o.o. – Centrum Diagnostyczno-Specjalistyczne w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5A. Zapisy do programu prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 20:00 pod nr telefonu: 734 925 213.

Grupy wsparcia programowego

Grupa wsparcia	Zakres wsparcia programowego	Opis populacji docelowej
1. grupa	1) kwalifikacja do programu 2) edukacja 3) badanie z wykorzystaniem NDTK* 4) lekarska wizyta podsumowująca	Osoby spełniające łącznie następujące warunki: – wiek między 55 a 74 rokiem życia – długoletni palacze lub osoby, które rzuciły palenie w ciągu ostatnich 15 lat – konsumpcja tytoniu wynosząca ≥ 30 paczkolet **
2. grupa	szkolenie personelu medycznego	Personel medyczny, który ma kontakt z uczestnikami programu, a w szczególności osoby realizujące działania informacyjno-edukacyjne oraz lekarze przeprowadzający wizyty podsumowujące.

* NDTK to bezpieczne i mało inwazyjne badanie za pomocą niskodawkowej tomografii komputerowej. Tomograf komputerowy prześwietla narząd pod różnym kątem, wykonuje serię zdjęć i tworzy dokładny obraz badanego obszaru (z uwzględnieniem tkanek kostnych i miękkich).

** paczkoleta oblicza się poprzez pomnożenie liczby wypalanych paczek papierosów na dobę przez lata nałogu.

Co czeka uczestnika programu z 1. grupy wsparcia

Każdy uczestnik programu w ramach działań edukacyjnych zdobędzie/poszerzy wiedzę na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz chorób przez nie wywołanych oraz skorzysta z bezpłatnych badań diagnostycznych – badania klatki piersiowej za pomocą niskodawkowej tomografii komputerowej (NDTK) oraz konsultacji lekarskiej, w czasie której lekarz omówi wynik badania oraz przekaze zindywidualizowane zalecenia odnośnie dalszego postępowania.

W przypadku pozytywnego wyniku badania NDTK lekarz wyda uczestnikowi wypełnioną kartę DiLO (karta diagnostyki i leczenia onkologicznego wystawiana w ramach szybkiej ścieżki onkologicznej w celu przyspieszenia procedur związanych z diagnostyką i leczeniem osób chorych na nowotwory) umożliwiającą diagnostykę pogłębioną. W przypadku negatywnego wyniku badania NDTK lekarz poinformuje uczestnika o zakończeniu udziału w programie oraz wskaże możliwość powtórzenia badania przesiewowego poza programem, jednakże nie wcześniej niż po upływie 1 roku od badania.

Dodatkowo uczestnikowi deklarującemu aktywne palenie przedstawione zostaną możliwości uzyskania poradnictwa antynikotynowego realizowanego poza programem wraz z podaniem danych kontaktowych, np. poradnia leczenia uzależnień, poradnia antynikotynowa, współpraca z Poradnią Pomocy Palącym.

Przeprowadzone działania w 2024 roku

W roku objętym niniejszą informacją kontynuowano działania informacyjno-promocyjne w celu dotarcia z informacją o programie do jak największej liczby mieszkańców powiatu tczewskiego, w tym w szczególności do długoletnich aktualnych lub byłych palaczy oraz ich rodzin, i wywołania u nich potrzeby skorzystania z programu, a następnie objęcia ich wsparciem programowym.

Wykaz działań:

- 1) dalsze upowszechnianie informacji o programie, w tym poprzez strony internetowe i media społecznościowe Powiatu, Gmin, Medical Medycyny Sp. z o.o. oraz za pośrednictwem innych serwisów informacyjnych;
- 2) dystrybucja plakatów i ulotek opracowanych i zleconych do druku przez Medical Medycynę Sp. z o.o.;
- 3) opracowanie przez Radę ds. realizacji programu ulotki informacyjnej, zlecenie jej wydruku (5000 szt.) oraz dystrybucja ulotek wśród mieszkańców gmin;
- 4) zlecenie do wydruku broszury: ABC rzucenia palenia (5000 szt.) oraz jej dystrybucja wśród mieszkańców gmin;
- 5) szkolenie personelu medycznego – za organizację szkolenia oraz jego zakres odpowiedzialny jest realizator programu – Medical Medycyna Sp. z o.o., w bieżącym roku przeszkolono kolejnych trzech lekarzy bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, łącznie w okresie 2023-2024 przeszkolono 13 osób: w tym 5 lekarzy, 3 pielęgniarki, 4 rejestratorki oraz koordynatora;
- 6) badania przesiewowe w kierunku raka płuca – w roku sprawozdawczym z badań przesiewowych w kierunku raka płuca wraz z edukacją dotyczącą szkodliwości palenia tytoniu skorzystało 419 osób (w programie na 2024 rok założono 300 osób do zbadania, z uwagi na znaczne zainteresowanie badaniami przesiewowymi i możliwościami finansowymi programu limit badań na 2024 rok zwiększono do 435 osób).

Łącznie z badań przesiewowych od początku realizacji programu (październik 2023-grudzień 2024) skorzystało 519 osób.

Podsumowanie badań przesiewowych

Zgłaszalność do programu w 2024 roku ze wskazaniem miejsca zamieszkania.

Rodzaj działania	Miejsce zamieszkania uczestnika programu						Razem
	Tczew	Gmina Tczew	Gmina Pelplin	Gmina Gniew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn	
Kwalifikacja do programu	211	96	55	38	7	12	419
Edukacja zdrowotna	211	96	55	38	7	12	419
Badanie NDTK	211	96	55	38	7	12	419
Konsultacja lekarska	211	96	55	38	7	12	419

W wyniku przeprowadzonych w 2024 roku badań przesiewowych w kierunku raka płuca na 419 przebadanych osób (248 aktywnych i 171 byłych palaczy) u 209 osób wykryto zmiany chorobowe w badaniu NDTK (49,88 %). Do dalszej diagnostyki i/lub leczenia poza programem skierowano 50 osób.

Działania edukacyjne poprzedzono i zakończono testem sprawdzającym poziom wiedzy, wszyscy uczestnicy uzyskali wysoki poziom wiedzy w post-teście.

W badaniu ankietowym zadowolenia z uczestnictwa w programie wszystkie osoby, zarówno osoby badane jak i personel medyczny, wyraziły zadowolenie z uczestnictwa w programie oraz z jego organizacji.

Finansowanie programu

W 2024 roku realizację programu sfinansowano ze środków budżetu Powiatu Tczewskiego, Gminy Pelplin, Gminy Gniew, Gminy Tczew, Gminy Subkowy oraz Gminy Morzeszczyn.

Lp.	Źródło finansowania	Wysokość udzielonej pomocy finansowej	Wysokość poniesionych kosztów	Wysokość niewykorzystanej pomocy finansowej
		zł	zł	zł
1.	Powiat Tczewski	<i>nie dotyczy</i>	164.044,97	<i>nie dotyczy</i>
2.	Gmina Miejska Tczew*	<i>nie dotyczy</i>	<i>nie dotyczy</i>	<i>nie dotyczy</i>
3.	Gmina Pelplin	15.000,00	15.000,00	0,00
4.	Gmina Gniew	15.000,00	15.000,00	0,00
5.	Gmina Tczew	15.000,00	15.000,00	0,00
6.	Gmina Subkowy	5.000,00	3.122,00	1.878,00
7.	Gmina Morzeszczyn	3.000,00	3.000,00	0,00
Razem:		53.000,00	215.166,97	1.878,00

* Gmina Miejska Tczew nie partycypuje w kosztach realizacji programu.

Poniesione koszty realizacji programu związane były z:

- 1) wynagrodzeniem dla realizatora programu z tytułu realizacji umowy Nr SP.032.162.2023 z dnia 28 września 2023 r. zmienionej aneksem Nr 1 z dnia 26 sierpnia 2024 r. (zwiększenie limitu badań na 2024 rok) – 195.309,00 zł;
- 2) drukiem materiałów informacyjnych, w tym ulotki opracowanej przez Radę ds. programu oraz broszury ABC rzucenia palenia – 1.851,97 zł;
- 3) wydatkami osobowymi (monitoring i zarządzanie) – 18.006,00 zł.

Niepełne wykorzystanie pomocy finansowej udzielonej przez Gminę Subkowy spowodowane było niewielką zgłaszalnością mieszkańców tej gminy na badania przesiewowe w kierunku raka płuc. Realizację programu zaplanowano do 2027 roku, celem poprawy zgłaszalności do programu w kolejnych latach niezbędne będzie większe zaangażowanie interesariuszy w promocję programu, w tym w szczególności na terenie gminy Subkowy.

CZY WIESZ, ŻE:

Rak płuca stanowi **najczęstszą przyczynę zgonów** spośród wszystkich nowotworów w Polsce, nie powodując żadnych objawów aż do późnego stadium choroby. Polski wskaźnik śmiertelności należy do jednego z najwyższych w Europie – zgodnie z Krajowym Rejestrem Nowotworów w 2021 roku na raka płuca zmarło 20 841 osób (13 046 mężczyzn i 7 795 kobiet).

Nowotwór płuca daje objawy niekarakterystyczne i zazwyczaj bardzo późno. Są to najczęściej:

- nowy kaszel, który nie ustępuje albo się wzmaga,
- ból w klatce piersiowej, który nasila się przy głębokim oddychaniu,
- niewyjaśniona utrata masy ciała lub brak apetytu,
- wykruśwanie krwi lub powolny podbarwienie krwi,
- duszność, wysiłkowa,
- nawracające zapalenie oskrzeli lub płuc,
- świszczący oddech.

Tomografia komputerowa
Najlepszą metodą wczesnego wykrycia raka płuca jest badanie klatki piersiowej z wykorzystaniem niskodawkowej tomografii komputerowej. To bezbolesna, niewyrażająca forma badania umożliwiająca znajdowanie guzów płuca dużo wcześniej niż w przesiewstwie (badaniu RTG).
Badanie trwa jedynie 3 minuty.

Pamiętaj – najlepszym sposobem zmniejszenia ryzyka zachorowania na raka płuca jest zaprzestanie palenia.
Wciąż nie 8 na 10 przypadków raka płuca jest spowodowanych paleniem tytoniu. Dym tytoniowy zawiera ponad 4 tysíce różnych związków chemicznych, z których ponad 40 to silne substancje rakotwórcze. Nie ma bezpiecznej ilości wypalanego tytoniu.
U osób palących, nawet sporadycznie, ryzyko zachorowania jest zdecydowanie wyższe niż u osób niepalących. Bierne palenie jest też niebezpieczne – przynajmniej się, że nawet do 50% osób niepalących, które chorują na raka płuca, to bierni palacze tytoniu.

Nie zwlekaj, rzuć palenie już dziś – wybierz zdrowie!
Rzuć palenie ze specjalistą: <http://akrczupalenie.pl/>

Plakat/ulotka realizatora programu

*Broszura informacyjna opracowana przez Radę do spraw
przedmiotowego programu polityki zdrowotnej*

[illegible][illegible]

*Broszura edukacyjna
Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych*

Plakat Ministerstwa Zdrowia

3. Wdrożenie do realizacji Powiatowego programu profilaktyki nadwagi i otyłości uczniów klas III szkół podstawowych powiatu tczewskiego na lata 2024 – 2029

Program, po wcześniejszej konsultacji z gminami powiatu tczewskiego oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, został przyjęty do realizacji uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego Nr LXX/398/2024 z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji powiatowego programu profilaktyki nadwagi i otyłości uczniów klas III szkół podstawowych powiatu tczewskiego.

Planowany okres realizacji programu: lata 2024 – 2029.

Zgodnie z założeniami, program pozwoli wyodrębnić grupę dzieci na wczesnym etapie rozwoju nadwagi i otyłości oraz wdrożyć profilaktykę pierwotną i wtórną polegającą na działaniach zapobiegających przyrostowi masy ciała oraz jej redukcji. Wyłoniona grupa dzieci zostanie objęta kompleksowym wsparciem edukacyjno-leczniczym, które pozwoli nie tylko na okresowe poprawienie wyników zdrowotnych, ale uświadomienie problemu i zachęcenie do zmiany zachowań, zarówno przez uczestników programu, jak i jego pośrednich odbiorców, w tym przede wszystkim rodziców dzieci objętych wsparciem programowym.

Charakterystyka programu

Populację docelową programu stanowią dzieci uczęszczające do klas III szkół podstawowych działających na terenie powiatu tczewskiego oraz ich rodzice/opiekunowie prawni.

Zgodnie z założeniami programu w 2024 roku wsparciem programowym objęto uczniów klas trzecich z roku szkolnego 2023/2024, w kolejnych latach wsparciem programowym objęte będą kolejne grupy uczniów po bilansie trzecioklasistów, odpowiednio w roku szkolnym 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 i 2027/2028.

Wstępne badania antropometryczne (o charakterze przesiewowym) obejmują wszystkich uczniów klas III szkół podstawowych, bowiem są one częścią badań bilansowych wykonywanych przez pracowników medycyny szkolnej. Dzieci z nadwagą (BMI 90-97 centyla) lub otyłością (BMI>97 centyla) są kwalifikowane do kompleksowej interwencji edukacyjno-leczniczej, która ma na celu zmianę nawyków żywieniowych oraz wzrost aktywności fizycznej. Włączenie dziecka do programu interwencyjnego, w ramach którego przewidziano badania laboratoryjne (glukoza na czczo i lipidogram) oraz konsultacje specjalistyczne (średnio w okresie do 1 roku: 3 konsultacje lekarskie, 6 konsultacji dietetycznych, 6 konsultacji fizjoterapeutycznych oraz 3 konsultacje psychologiczne), wymagają zgody rodzica/opiekuna.

Oprócz wsparcia specjalistycznego realizowane są działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej w ramach szkolnych zajęć oraz wykłady szkoleniowe dla rodziców/opiekunów dzieci objętych wsparciem terapeutycznym.

Przeprowadzone działania w roku sprawozdawczym

Zgodnie z poniższym wykazem w pierwszym roku realizacji programu przeprowadzono szereg działań wdrażających.

1. Powołanie Rady ds. przedmiotowego programu.

W dniu 29 maja 2024 r. Zarząd Powiatu Tczewskiego uchwałą Nr 4/10/2024 powołał Radę do spraw przedmiotowego programu. Rada składa się z dziesięciu członków, w jej skład wchodzi: przedstawiciele komórek merytorycznych Starostwa Powiatowego, przedstawiciele wszystkich gmin powiatu oraz przedstawiciel medycyny szkolnej. Rada pełni rolę wspierającą przedmiotowy program, m.in. w zakresie jego organizacji, opracowania treści edukacyjnych i kampanii informacyjnej oraz jest odpowiedzialna za zaangażowanie środowisk medycznych i niemiedycznych w celu stworzenia korzystnego otoczenia dla działań zawartych w programie. W 2024 r. Rada spotkała się dwa razy.

2. Wybór realizatora interwencji specjalistycznej dla dzieci z nadwagą i otyłością.

W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych realizatorem interwencji specjalistycznej została spółka Cogito Med Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Kaliszu, która powstała z przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej Cogito Sebastian Łażniak – uchwała Nr 8/28/2024 Zarządu Powiatu Tczewskiego z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie wyboru realizatora programu na lata 2024 – 2029. Ze Spółką w dniu 12 lipca 2024 r. zawarto umowę realizacji programu Nr SP.032.126.2024, wartość umowy 1.107.648,00 zł brutto.

3. Spotkanie informacyjne dla szkół podstawowych powiatu tczewskiego – 17 października 2024 r. sala obrad Rady Powiatu Tczewskiego.

Za organizację spotkania odpowiadał Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON. Na spotkanie zaproszono Radę ds. przedmiotowego programu, przedstawiciele wszystkich szkół podstawowych powiatu tczewskiego oraz przedstawiciele Cogito Med. Sp. z o.o.

Celem spotkania było omówienie aktualnego stanu wdrażania programu oraz wspólne wypracowanie metod działania niezbędnych do dotarcia do jak największej liczby rodzin borykających się z problemem nadmiernej wagi ciała dziecka/podopiecznego. Spotkanie wzbogacono wystąpieniem/wykładem psychoterapeuty na temat: Zdrowe i nie(zdrowe) nawyki żywieniowe a zdrowie psychiczne. W spotkaniu udział wzięło 39 osób.

4. Działania informacyjno-promocyjne.

Dystrybucja plakatów i ulotek opracowanych i zleconych do druku przez Cogito Med. Sp. z o.o. oraz upowszechnianie informacji o programie poprzez strony internetowe i media społecznościowe Powiatu, Gmin, Cogito Med Sp. z o.o., za pośrednictwem pracowników medycyny szkolnej oraz przez e-dziennik szkół podstawowych powiatu tczewskiego.

5. Przyjmowanie zgłoszeń do wsparcia specjalistycznego.

Rodzice/opiekunowie dziecka ze stwierdzoną nadwagą lub otyłością chęć uczestnictwa w programie zgłaszali bezpośrednio do realizatora programu Cogito Med. Sp. z o.o. – telefon

kontaktowy 800805100. W 2024 roku do programu zgłoszono 53 uczniów, w tym 32 uczniów klas III z roku szkolnego 2023/2024 oraz 21 uczniów klas III z roku szkolnego 2024/2025.

W pierwszej kolejności, zgodnie z zaplanowaną organizacją programu, wsparciem specjalistycznym objęto uczniów klas trzecich z roku szkolnego 2023/2024, dla nich zorganizowano badania laboratoryjne oraz przeprowadzono pierwsze konsultacje specjalistyczne. Szczegółowe dane dotyczące zgłaszalności do programu i zakresu udzielonego wsparcia zestawiono w tabeli poniżej.

Rodzaj wsparcia	Liczba badań/konsultacji ze wskazaniem miejsca zamieszkania uczestnika programu						Razem
	Tczew	Gmina Tczew	Gmina Pelplin	Gmina Gniew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn	
Badania laboratoryjne <i>glukoza na czczo i lipidogram</i>	16	5	1	2	0	0	24
Konsultacja 1. lekarska	13	5	0	2	0	0	20
Konsultacja 1. dietetyczna	13	5	0	2	0	0	20
Konsultacja 1. fizjoterapeutyczna	13	5	0	2	0	0	20
Konsultacja 1. psychologiczna	13	5	0	2	0	0	20

Uczniowie klas III z roku szkolnego 2024/2025 na badania laboratoryjne i na pierwsze spotkania specjalistyczne zaproszeni zostaną w 2025 roku. Zapisy do programu są otwarte i prowadzone są w trybie ciągłym.

6. Przyjmowanie zgłoszeń szkół do udziału w programie edukacyjnym.

Do programu edukacyjnego zgłosiło się 29 szkół podstawowych, w tym 10 z Tczewa, 6 z gminy Gniew, 6 z gminy Pelplin, 4 z gminy Tczew, 1 z gminy Subkowy oraz 2 z gminy Morzeszczyn. W zgłoszeniach szkoły wskazały liczbę klas i uczniów, które zamierzają objąć działaniami edukacyjnymi, oraz zgłosiły zapotrzebowanie na materiały/pomoce dydaktyczne, w tym m.in. książeczki dla dzieci i scenariusze lekcji dla nauczycieli przygotowane przez Ministerstwo Zdrowia „ZDROWE DZIECI AKI TO MY!”, gry edukacyjne, magnetyczne piramidy zdrowia, tablice i ścianki prezentacyjne, drobny sprzęt AGD.

W bieżącym roku szkolnym edukacją żywieniową i zdrowego stylu życia objętych zostanie 1434 uczniów, w szczególności są to uczniowie klas III.

Szkoły, które przystąpiły do programu, zobowiązane są do składania w terminie do 30 czerwca danego roku szkolnego informacji z przeprowadzonych działań edukacyjnych, tak więc pierwsze sprawozdania zostaną złożone w czerwcu 2025 roku.

W tabeli poniżej wykazano szkoły, które przystąpiły do programu, wraz z wartością przekazanych materiałów/pomocy dydaktycznych.

Lp.	Lokalizacja szkoły	Nazwa szkoły	Wartość przekazanych pomocy dydaktycznych
1.	Tczew	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego w Tczewie	2073,86
2.		Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte w Tczewie	2164,32
3.		Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tczewie	1990,17
4.		Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Adama Mickiewicza w Tczewie	1659,42
5.		Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Stanisława Staszica w Tczewie	3822,91
6.		Szkoła Podstawowa Nr 8 im. św. Wojciecha w Tczewie	1755,13
7.		Szkoła Podstawowa Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. płk. Stanisława Dąbka w Tczewie	6158,12
8.		Szkoła Podstawowa Nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie	805,04
9.		Szkole Podstawowej Nr 12 im. Bronisława Malinowskiego w Tczewie	2933,32
10.		Zespół Placówek Specjalnych w Tczewie	649,79
11.	Gmina Tczew	Szkoła Podstawowa w Dąbrówce	1404,11
12.		Szkoła Podstawowa w Lubiszewie	2030,91
13.		Szkoła Podstawowa im. Obrońców Pomorza Gdańskiego w Miłobądku	738,45
14.		Zespół Kształcenia i Wychowania w Turzu	850,88
15.	Gmina Pelplin	Zespół Kształcenia i Wychowania Nr 1 w Pelplinie	1653,03
16.		Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Biskupa Konstantyna Dominika w Pelplinie	2977,80
17.		Zespół Kształcenia i Wychowania w Kulicach	3279,63
18.		Zespół Kształcenia i Wychowania w Rudnie	2324,23
19.		Szkoła Podstawowa w Małych Walichnowach	4830,48
20.		Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. św. Józefa w Pelplinie	137,33
21.	Gmina Gniew	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana III Sobieskiego w Gniewie	2483,62
22.		Szkoła Podstawowa Nr 2 im. gen. Józefa Hallera w Gniewie	3315,08
23.		Zespół Szkół im. Józefa Czyżewskiego w Opaleniu	1485,84
24.		Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Polskim Gronowie	211,92
25.		Szkoła Podstawowa im. Bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Piasecznie	4296,53
26.		Publiczna Szkoła Podstawowa St. Przyjaciół Szkół Katolickich im. św. Józefa w Tymawie	3966,93
27.	Gmina Subkowy	Zespół Szkół w Subkowach - Szkoła Podstawowa im. Leonida Teligi	2140,24
28.	Gmina Morzeszczyn	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Morzeszczynie	850,26
29.		Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Nowej Cerkwi	783,96
Razem wartość przekazanych pomocy dydaktycznych			63773,31

Finansowanie programu

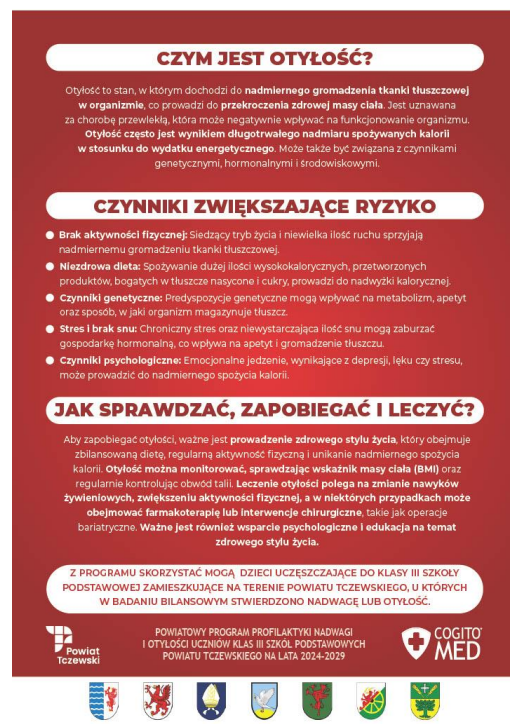
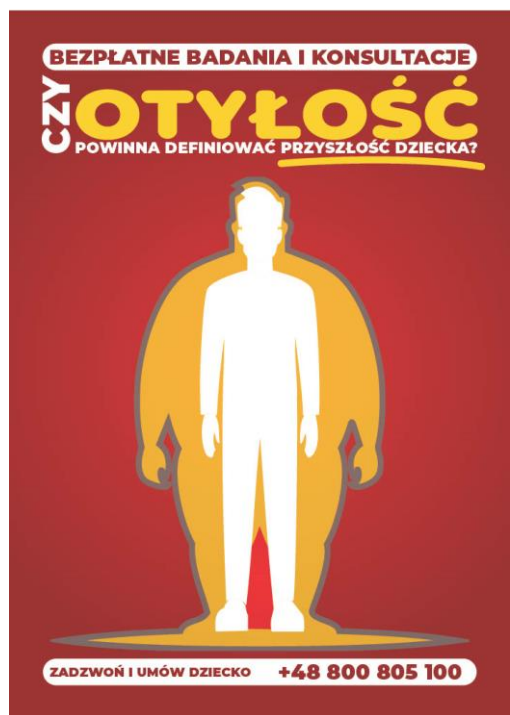
Wolę partycypacji w kosztach realizacji programu wyraziły wszystkie gminy powiatu, jednakże większość z nich (5 gmin) oświadczyło, że w finansowanie programu włączą się od 2025 roku. Tak więc w roku objętym niniejszą informacją program finansowany był ze środków Powiatu Tczewskiego i Gminy Miejskiej Tczew.

Lp.	Źródło finansowania	Wysokość udzielonej pomocy finansowej	Wysokość poniesionych kosztów	Wysokość niewykorzystanej pomocy finansowej
1.	Powiat Tczewski	<i>nie dotyczy</i>	72.798,35 zł	<i>nie dotyczy</i>
2.	Gmina Miejska Tczew	20.000,00 zł	20.000,00 zł	0,00 zł
3.	Gmina Pelplin	<i>Nie dotyczy, zgodnie z wyrażoną wolą pomoc finansowa udzielana będzie od 2025 roku.</i>		
4.	Gmina Gniew			
5.,	Gmina Tczew			
6.	Gmina Subkowy			
7.	Gmina Morzeszczyn			
Razem:		20.000,00 zł	92.798,35 zł	0,00 zł

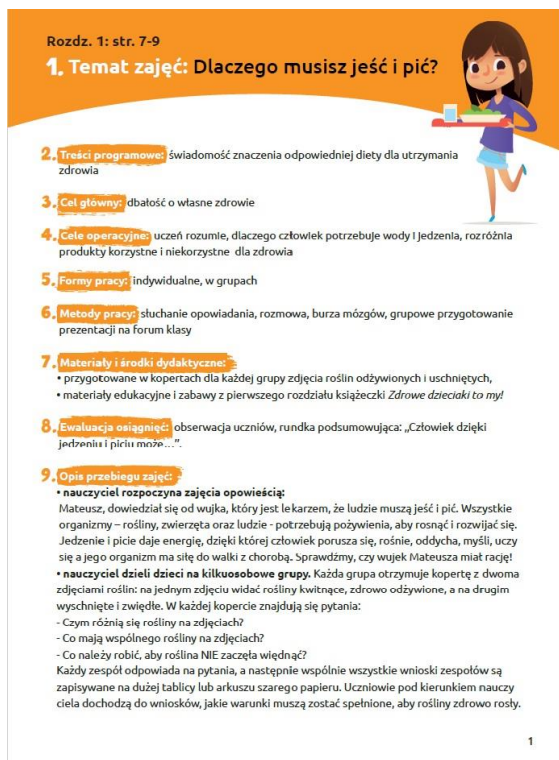
Poniesione koszty realizacji programu związane były z:

- 1) wynagrodzeniem dla realizatora interwencji specjalistycznej z tytułu realizacji umowy Nr SP.032.126.2024 z dnia 12 lipca 2024 r. – 22.152,00 zł;
- 2) organizacją spotkania informacyjnego dla szkół podstawowych powiatu tczewskiego – 169,98 zł;
- 3) zakupem materiałów/pomocy dydaktycznych na potrzeby realizacji działań edukacyjnych w szkołach – 64.916,37 zł;
- 4) wydatkami osobowymi (monitoring i zarządzanie programem) – 5.560,00 zł.

Grafika materiałów informacyjno-dydaktycznych

Ulotka informacyjna realizatora interwencji specjalistycznej.

Materiały ze strony <https://ncez.pzh.gov.pl> wykorzystywane w lekcjach edukacji żywieniowej i zdrowego stylu życia

4. Aplikowanie o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach konkursu FEPM.05.05-IZ.00-001/24

W roku 2024 Powiat Tczewski przygotował projekt w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 pn.: „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy – Starostwo Powiatowe w Tczewie oraz jednostki podległe”. Warunkiem aplikowania o środki finansowe było przeprowadzenie diagnozy czynników ryzyka dla zdrowia pracowników Starostwa oraz jednostek podległych.

Projekt został pozytywnie oceniony i zakwalifikowany do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 1.056.132,00 zł. Jego realizację przewidziano na lata 2025-2026.

Przedsięwzięcie zrzessa 9 pracodawców z obszaru powiatu tczewskiego. Obejmuje działania eliminujące zdrowotne czynniki ryzyka dla 400 pracowników instytucji publicznych, w tym: trzy Domy Pomocy Społecznej (w Pelplinie, w Gniewie i w Damaszcze), Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pelplinie, Zespół Placówek Specjalnych, Powiatowy Urząd Pracy i Starostwo Powiatowe.

W ramach projektu zostanie zrealizowany cykl warsztatów psychologicznych zwiększających motywację do pracy oraz minimalizujących stres w pracy, spotkania z psychodietetykiem,

badania diagnostyczne z okulistą i fizjoterapeutą, poprzedzone weryfikacją przez lekarza medycyny pracy. W projekcie zaplanowano także ergonomiczne wyposażenie stanowisk biurowych oraz zakup wyposażenia specjalistycznego do domów pomocy społecznej.

5. Działalność Lokalnego Zespołu Koordynującego Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030

W 2024 r. członkowie Zespołu uczestniczyli w pracach związanych ze sporządzeniem sprawozdania za 2023 rok z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Tczewskiego na lata 2021-2024, które było przedmiotem obrad Zarządu Powiatu Tczewskiego w dniu 23 kwietnia 2024 r.

Ponadto członkowie Zespołu brali udział w aktualizacji Informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie tczewskim, opublikowanego na stronie powiatowej <https://www.powiat.tczew.pl/zdrowie-psychiczne.html>, oraz pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały Rady Powiatu Tczewskiego w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Powiatu Tczewskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku i o wolontariacie na 2025 r.

W trakcie spotkań Zespołu omówiono prace nad przygotowaniem Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Tczewskiego na lata 2025-2030.

6. Realizacja innych działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia

6.1. Dofinansowanie realizowanych przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia.

W roku sprawozdawczym na zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia zabezpieczono środki finansowe w wysokości 52.000,00 zł, które przeznaczono na dofinansowanie dziewięciu najwyżej ocenionych zadań w postępowaniu konkursowym przeprowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wykaz zadań dofinansowanych ze środków budżetu Powiatu

1. Rehabilitacja Psychofizyczna Amazonek.

Realizator: Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek z siedzibą w Tczewie.

Okres realizacji: marzec – grudzień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 15.720,00 zł, w tym kwota dotacji 8.000,00 zł.

Projekt skierowany był do kobiet po odbytej chorobie raka piersi. W ramach zadania Amazonki miały możliwość skorzystania z masażu limfatycznych, gimnastyki leczniczo-

ruchowej, a także mogły wziąć udział w grupowych spotkaniach z psychologiem oraz ze specjalistą medycyny społecznej. W projekcie udział wzięło ponad 30 osób.

2. **Wesoła Stonoga promuje zdrowie.**

Realizator: Stowarzyszenie "Wesoła Stonoga" z siedzibą w Pelplinie.

Okres realizacji: luty – grudzień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 10.653,83 zł, w tym kwota dotacji 7.192,00 zł.

W ramach zadania Stowarzyszenie zorganizowało cykl spotkań promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z powiatu tczewskiego szczególnie zagrożonej występowaniem chorób cywilizacyjnych, w tym warsztaty z zakresu zdrowego odżywiania (warsztaty kulinarne), zajęcia „Jestem aktywny” (zajęcia ruchowe, aqua fitness na basenie, siłownia) oraz spotkania z elementami alpakoterapii. Do zadania zrekrutowano 55 osób.

3. **Profilaktyczne warsztaty muzyczne dla młodzieży z terenu powiatu tczewskiego.**

Realizator: Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Swarzędzie z siedzibą w Swarzędzie.

Okres realizacji: luty – kwiecień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 10.840,00 zł, w tym kwota dotacji 5.000,00 zł.

W ramach zadania zorganizowano trzydniowe muzyczne warsztaty profilaktyczne skierowane do młodzieży. Warsztaty te miały charakter działań prozdrowotnych z zakresu działań na rzecz zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Odbiorcami zadania byli uczniowie pięciu szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu tczewskiego oraz uczniowie Zespołu Kształcenia i Wychowania w Swarzędzie, łącznie około 500 osób.

4. **Bądź świadoma, badaj, zapobiegaj.**

Realizator: Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek z siedzibą w Tczewie.

Okres realizacji: kwiecień – listopad 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 1.260,00 zł, w tym kwota dotacji 600,00 zł.

W ramach zadania oferent zorganizował trzy spotkania na temat profilaktyki nowotworowej, w szczególności raka piersi i raka jąder, połączone z projekcją filmu instruktażowego o samobadaniu piersi oraz nauką samobadania piersi i jąder na fantomach. Spotkania zorganizowano w Zespole Szkół Technicznych oraz w Zespole Szkół Ekonomicznych. Łącznie w spotkaniach udział wzięło 209 osób.

5. **IV Ogólnopolska Konferencja „Problemy i formy wsparcia osób z niepełnosprawnością” OZON (Oswój Zrozum Odczaruj Niepełnosprawność).**

Realizator: Stowarzyszenie Na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie.

Okres realizacji: czerwiec – październik 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 16.092,13 zł, w tym kwota dotacji 8.800,00 zł.

Konferencja odbyła się 21 października 2024 r. w Centrum Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych w Tczewie. Wzięło w niej udział około 300 osób (forma stacjonarna

i transmisja na żywo), w tym: rodzice, opiekunowie, terapeuci, osoby pracujące z osobami z niepełnosprawnością.

Tematyka konferencji była odpowiedzią na problemy zgłaszane w ankietach przez uczestników III konferencji (2023 r.) oraz na zauważone potrzeby, tj. seksualność i intymność osób z niepełnosprawnością, FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych), trauma, radzenie sobie z diagnozą niepełnosprawności.

6. rEDUKUJEMY stres i wzmacniamy koncentrację: prelekcje i warsztaty.

Realizator: Fundacja Uważni z siedzibą w Tczewie.

Okres realizacji: luty – grudzień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 6.635,41 zł, w tym kwota dotacji 5.000,00 zł.

W ramach zadania zorganizowano cykl spotkań/prelekcji w szkołach podstawowych na temat redukcji stresu i wzmacniania koncentracji, w tym w SP 12 w Tczewie, SP 10 w Tczewie oraz ZPS w Tczewie – w każdej szkole 5 prelekcji, w których łącznie uczestniczyło 266 uczniów, oraz cykl warsztatów dla dorosłych w Domu Przedsiębiorcy w Tczewie z zakresu redukcji stresu, metod koncentracji i wytrzymałości – 5 spotkań, w których łącznie uczestniczyło 34 osób.

7. O depresji - bez presji. Profilaktyka zdrowia psychicznego.

Realizator: Fundacja Uważni z siedzibą w Tczewie.

Okres realizacji: luty – grudzień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 8.250,00 zł, w tym kwota dotacji 7.300,00 zł.

W ramach zadania zorganizowano 20 prelekcji w szkołach podstawowych – po 4 prelekcje w pięciu różnych szkołach (SP 8 w Tczewie, SP w Rajkowie, SP w Małej Słońcy, ZKiW w Rudnie oraz w SP 10 w Tczewie). Łącznie prelekcji wysłuchało 302 osoby, w tym 286 uczniów i 16 nauczycieli.

Prelekcje poświęcone były depresji. Podczas spotkań przedstawiono statystyki zachorowań wśród dzieci i młodzieży w Polsce i na świecie, omówiono jej objawy oraz działania i aktywności, które mogą zapobiegać rozwojowi choroby, przedstawiono przyczyny powstawania depresji oraz możliwość wsparcia i leczenia choroby. Zajęcia kończyła relaksacja w dźwiękach instrumentów. Uczniowie przed wyjściem z prelekcji otrzymali broszury informacyjne z najważniejszymi kwestiami dotyczącymi depresji i profilaktyki.

8. Zdrowe dzieci, zdrowe społeczeństwo: wspieranie zdrowia psychicznego dzieci, ze szczególnym naciskiem na dzieci ze spektrum autyzmu.

Realizator: Fundacja Esyfloresy z siedzibą w Dąbrówce Tczewskiej.

Okres realizacji: luty – grudzień 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 7.966,36 zł, z przyznanej dotacji w wysokości 7.000,00 zł wykorzystano kwotę 6.724,23,00 zł (zwrot dotacji w wysokości 275,77 zł).

W ramach zadania oferent przeprowadził specjalistyczne terapie dla dzieci, w tym zrealizował 50 godzin terapii indywidualnej i pracy w parach: terapia pedagogiczna, terapia ręki, trening regulacji emocji (z terapii skorzystało 7 dzieci) oraz 8 godzin treningu umiejętności społecznych (z treningu skorzystało 4 dzieci).

Ponadto zorganizował warsztaty dla rodziców (4 spotkania, w tym: 1. Czasem wystarczy po prostu BYĆ, 2. Dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w placówce oświatowej, 3. Odetchnij - warsztat relaksacyjny, 4. Maski tlenowa dla rodziców - jak zadbać o własne potrzeby w rodzinie), w których uczestniczyło 10 rodzin.

W ramach zadania przeprowadzono również kampanię informacyjną mającą na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zwłaszcza tych ze spektrum autyzmu.

9. Rehabilitacja psychospołeczna "Czuje i żyje".

Realizator: Kolory Życia z siedzibą w Tczewie.

Okres realizacji: luty – listopad 2024 r.

Budżet: koszt całkowity 4.849,86 zł, w tym kwota dotacji 3.108,00 zł.

W ramach zadania przeprowadzono 30 regularnych spotkań treningowych (1 raz w tygodniu 1 godzina), których celem było podtrzymanie wysokiego poziomu sprawności psychospołecznej, aktywizacja układu nerwowego, niwelowanie stanów depresyjnych, poznanie narzędzi ułatwiających okiełznanie czynników stresogennych, wypracowanie odruchu systematycznej profilaktyki zdrowotnej oraz umożliwienie podjęcia regeneracji i aktywnego wypoczynku. Spotkania odbywały się w Tczewie przy Placu Św. Grzegorza 5, w których uczestniczyło 18 osób.

Dodatkowo zorganizowano jeden wyjazd integracyjny na warsztaty twórcze z jogą.

6.2. Współorganizacja VII Powiatowego Festiwalu Zdrowia

Powiatowy Festiwal Zdrowia stał się cykliczną imprezą powiatową, której celem jest promocja zdrowia psychicznego, promowanie zdrowego stylu życia wolnego od nikotyny, alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz od urządzeń elektronicznych i internetu, a także promowanie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz wzrost poziomu wiedzy na temat zapobiegania HIV i innych chorób zakaźnych.

W roku 2024 Festiwal zorganizowano w dniu 26 listopada na terenie Szkoły Podstawowej Nr 12 pod hasłem „Zdrowie w głowie mamy, więc o siebie i planetę dbamy”. W jego organizację zaangażowany był Wydział Zdrowia Spraw Społecznych i PFRON, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna oraz Szkoła Podstawowa Nr 12 w Tczewie.

W Festiwalu udział wzięło trzynaście szkół, reprezentowanych przez pięcioosobowe zespoły uczniów, które rywalizowały w czterech kategoriach konkursowych, tj.:

- konkurencja sportowa polegająca na pokonaniu toru przeszkód,
- test wiedzy (profilaktyka HIV/AIDS, szczepienia ochronne dzieci i młodzieży, profilaktyka chorób zakaźnych, zdrowe odżywianie, szkodliwość spożywania alkoholu-FAS, itp.),
- konkurs plastyczny o tematyce ściśle związanej z negatywnymi skutkami wpływu człowieka na środowisko naturalne i ekosystem oraz tematyka dotycząca ochrony środowiska,
- konkurs polegający na napisaniu i zaprezentowaniu krótkiego wiersza/rymowanki o witaminach.

Nad prawidłowym przebiegiem wszystkich konkurencji czuwały powołane komisje konkursowe. O kolejności miejsc decydowała suma punktów przyznana każdej szkole przez poszczególnych jurorów. Nagrody przyznano w dwóch kategoriach wiekowych, tj. szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

W kategorii szkół podstawowych I miejsce zajęła Szkoła Podstawowa Nr 12 w Tczewie, II – Szkoła Podstawowa Nr 10 w Tczewie, III – Szkoła Podstawowa Nr 7 w Tczewie.

W kategorii szkół ponadpodstawowych I miejsce zajęło Liceum Ogólnokształcące Collegium Marianum w Pelplinie, II – Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP w Tczewie, III – Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pelplinie.

Fundatorem nagród głównych był Powiat Tczewski, upominki rzeczowe dla uczestników ze swoich gmin przygotowali także Gmina Miejska Tczew oraz Gmina Pelplin. Dodatkowo zapewniono uczestnikom Festiwalu drobny poczęstunek.

Z budżetu Powiatu wydatkowano łącznie kwotę 5.108,63 zł, w tym zakup nagród: 4.960,63 zł oraz inne wydatki związane z organizacją wydarzenia: 148,00 zł.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Starosta Tczewski oraz Prezydent Miasta Tczewa.

7. Podsumowanie

Prowadzone działania w kierunku poprawy zdrowotności i jakości życia mieszkańców naszego powiatu stworzyły płaszczyznę współpracy i współdziałania samorządów gminnych oraz podmiotów zajmujących się ochroną zdrowia, co uznać można za duży sukces pozwalający mieć nadzieję na dalszą owocną współpracę w tym zakresie.

Można zaobserwować, że w dalszym ciągu zakres interwencji jest dalece niewystarczający. Mieszkańcy powiatu borykają się z ograniczoną dostępnością do poradni specjalistycznych, a dane statystyczne dotyczące zachorowalności i umieralności w powiecie tczewskim, w tym z powodu nowotworów złośliwych, są wciąż niekorzystne i niepokojące dla naszego powiatu.

Należy mieć nadzieję, że realizowane programy prozdrowotne, zarówno lokalne jak i krajowe, oraz związane z nimi kampanie społeczne zachęcające do dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz do wykonywania badań profilaktycznych wpłyną na świadomość i postawę prozdrowotną mieszkańców powiatu, co w perspektywie wieloletniej przełoży się na zdrowotność naszego społeczeństwa.

Niestety, systematyczne badania to wciąż najbardziej lekceważony obowiązek przez ogół społeczeństwa, dlatego ważne jest każde działanie prozdrowotne, a nasza rola w tym zakresie jest ogromna.

Opracował:

Barbara Sinkiewicz
z-ca Dyrektora Wydziału
Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON

Zatwierdził: